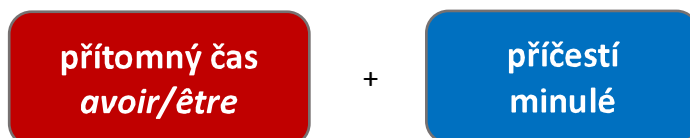

Le passé composé

(složený minulý čas)

Tvoření

Passé composé se skládá z přítomného času pomocného slovesa *avoir* nebo *être* a příčestí minulého.

zpívali jsme – nous **avons chanté**
odešel jsem – je **suis parti**

Tvoření příčestí minulého

1. tř. sloves – er → -é

parler – parlé, travailler – travaillé, gagner – gagné

2. tř. sloves – ir → -i

finir – fini, réfléchir – réfléchi, choisir – choisi

3. tř. sloves – re → -u

attendre – attendu, rendre – rendu, répondre – répondu

+ příčestí nepravidelných sloves:

<ul style="list-style-type: none">• <i>être – été</i>• <i>avoir – eu</i>• <i>aller – allé</i>• <i>faire – fait</i>• <i>pouvoir – pu</i>• <i>vouloir – voulu</i>• <i>voir – vu</i>• <i>venir – venu</i>• <i>connaître – connu</i>• <i>prendre – pris</i>• <i>mettre – mis</i>• <i>dire – dit</i>• <i>écrire – écrit</i>• <i>conduire – conduit</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>lire – lu</i>• <i>vivre – vécu</i>• <i>recevoir – reçu</i>• <i>devoir – dû</i>• <i>croire – cru</i>• <i>partir – parti</i>• <i>sortir – sorti</i>• <i>servir – servi</i>• <i>offrir – offert</i>• <i>ouvrir – ouvert</i>• <i>plaindre – plaint</i>• <i>joindre – joint</i>• <i>naître – né</i>• <i>mourir – mort</i>• ...
--	--

U kterých sloves použít pomocné sloveso *avoir* a u kterých *être* ?

Převážná většina sloves tvoří passé composé s pomocným slovesem ***avoir***.

j'ai travaillé

tu as fini

il a attendu

nous avons parlé

vous avez réfléchi

ils ont répondu

S pomocným slovesem ***être*** tvoří passé composé několik sloves a jejich odvozeniny, která bývají pro lepší zapamatování uváděna v následující mnemotechnické pomůcce (domečku), a také všechna slovesa zvratná.

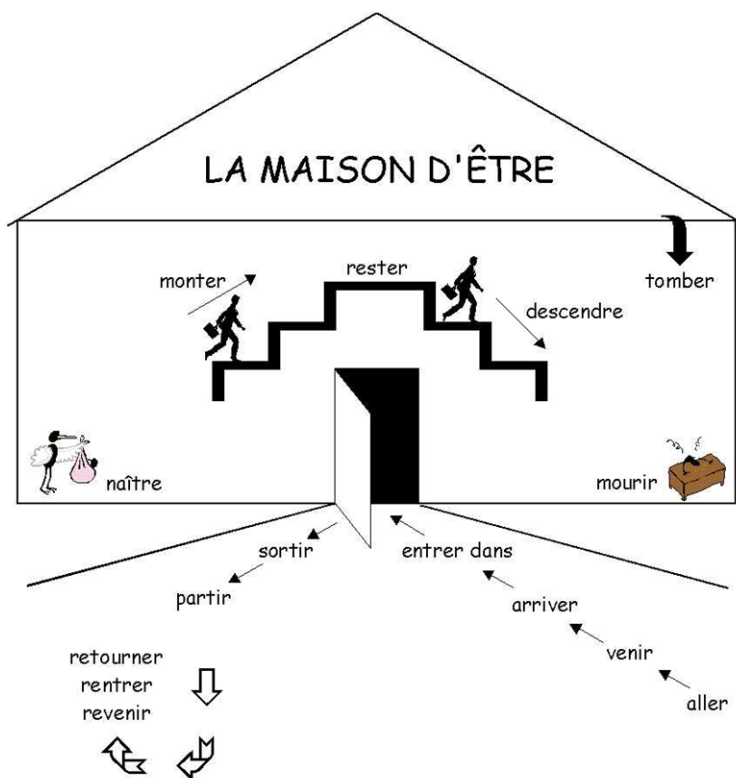
je suis tombé(e)

tu es parti(e)

nous sommes allés

vous vous êtes réveillés(e)s

ils se sont lavés

Slovesa s pomocným slovesem *être* i *avoir*

Několik málo sloves můžeme použít s pomocným slovesem *avoir* i *être*. Záleží na tom, zda je sloveso použito jako tranzitivní – tedy má vazbu s předmětem přímým, nebo intranzitivní. Co je předmět přímý? V češtině bývá předmět přímý podstatné jméno nebo zájmeno ve 4. pádě, např. *analyzovat výsledky* – slovo *výsledky* představují předmět přímý, analyzovat koho, co, ve francouzštině pak se jedná o předmět sloves, která jsou bezpředložková: *analyser les résultats*.

Ve francouzštině slovesa mající vazbu s předmětem přímým mají v *passé composé* pomocné sloveso *avoir* a slovesa intranzitivní *être*. Je to případ těchto sloves a jejich odvozenin:

monter, descendre, passer, retourner, sortir, rentrer

Významový rozdíl můžete vidět na následujících příkladech.

Je **suis monté** à la Tour Eiffel. – Vystoupal jsem na Eiffelovu věž.

x

J'**ai monté** ses valises au premier étage. – Vynesla jsem její zavazadla do 1. patra.

Je **suis descendu** du bus. – Vystoupil jsem z autobusu.

x

J'**ai descendu** de vieilles photos. – Snesl jsem dolů staré fotky.

Je **suis passé** devant votre maison. – Šel jsem kolem vašeho domu.

x

J'**ai passé** de superbes vacances. – Strávil jsem překrásné prázdniny.

Je **suis rentré** de bonne heure. – Vrátil jsem se domů brzy.

x

J'**ai rentré** le vélo dans le garage. – Vrátil jsem kolo do garáže.

Shoda v příčestí

V *passé composé* s pomocným slovesem *être* dochází ke shodě příčestí minulého s **podmětem** slovesa (v rodě i čísle). Takže pokud je podmět mužského rodu a je v jednotném čísle, nepřidáváme nic. Pokud je ženského rodu, přidáváme k příčestí *-e*, pokud se jedná o množné číslo mužský rod, přidáme *-s*, a pokud o množné číslo ženský rod, přidáme *-es*.

Michel est arrivé

Marie est arrivé**e**

Ils se sont embrassé**s**

Elles se sont embrassé**es**

V passé composé s pomocným slovesem *avoir* dochází ke shodě s **předcházejícím předmětem přímým** (ať už je ve formě zájmena nebo podstatného jména, po kterém následuje vztažné zájmeno).

Tu as vu Léa et Julie ? – Oui, je les ai vues.

La collègue que nous avons recrutée le mois dernier nous a annoncé qu'elle était enceinte.

Passé composé v záporu (všimněte si, že záporkami „obkládáme“ časované pomocné sloveso včetně zvrátných zájmen)

nous avons dit → nous **n'**avons **pas** dit

ils sont partis → ils **ne** sont **pas** partis

je me suis lavée → je **ne** me suis **pas** lavée

tu t'es décidé → tu **ne** t'es **pas** décidé

Passé composé v inverzi (svá místa si vymění osobní zájmeno a pomocné sloveso)

Ils ont pris leurs affaires ? → Ont-ils pris leurs affaires ?

Elle a acheté la nouvelle robe ? → A-t-elle acheté la nouvelle robe ?

Použití

- **jednorázový dokončený děj**

Il a participé au Salon des entrepreneurs.

- **časově ohraničený děj**

La semaine passée, j'ai été malade.

Ils ont travaillé dix ans ensemble.

- **opakovaný děj, jehož počet opakování je vyjádřen** (i jen přibližně)

Nous leur avons téléphoné deux fois.

Nous leur avons souvent téléphoné.

- **děj ukončený v blízké budoucnosti**

Encore quelques minutes et nous avons fini.